

תענוג השבוע

עלון שבועי על פרשת השבוע. והעמוד על הפרק

העלון נכתב לעילוי נשמת סבינו מורינן הרב ישורון הכהן ב"ר ישעיהו ומרת מרים צ"ל

שבת קודש פרשת: **וישב** כ' כסלו. ה'תשפ"ה. ת'הא ש'נת פ'לאות ה'גאולה.

תענוג לספר מהצדיקים:

איך הגוי לומד מאביו איך להתאכזר. מסופר על הרב הקסיד רבי יהודה לייב (ר' יודל) סלגים ז"ל, פי בילדותו פאָשר לַמַד עַם אָביו הגה"ק רבי מרדכי חיים (רבי מאטל) מסלגנים זצ"ל, מאחז"ל (ספרי יב, נד, מובא בַרש"י בַפְּרָשַׁת שׁוֹפְטִים יב, לא), "אמר רבי עקיבא אני ראיתי לנכרי שפפתו לאביו והשליכו לכלבו". הרגיש אביו זצ"ל, שהוא קצת נבהל, לשמע אָנן, פי בַן מאַכיל פּלבוּ בַשַּׁר אָביו. ואף שלא אמר לו דָּבָר, וְלֹא הִקְשָׁה לוֹ שׁוּם קוּשְׁיָא עַל זֶה.

אמר לו רבי מאטל זצ"ל, מה לך להבהל? הגוי אָשַׁר פּפּתוֹ לְאָביו לְהַשְׁבִּיעַ רַעְבוֹן פּלבוּ בַמִּנַּת בַּשַּׁר, רָאָה אֶת אָביו - הַכּפּוּת - נוֹהֵג פֶּן עִם אָביו, וְעָשָׂה רַק כּפּי מָה שֶׁהִתְחַנֵּן, מָה לָּהֶם וּלְמִדּוֹת טוֹבוֹת, וּמַנִּין לָהֶם רַחֲמָנוּת עַל אָב, זֶה הַנוֹכֵם...

מספר המשפיע הרה"ח ר' משה ווינר שליט"א: שהוא זוכר בבחרותו הם היו גרים בשכונת בית וגן בירושלים. ובבין הזמנים הוא היה מתפלל בכל יום באמשינוב. ואז היה הרבי הזקן ר' מאיר'ל מאמשינוב זצ"ל. מגיע כל יום לתפילה בערך בשעה תשע – עשר בבוקר, והיה מסתובב בין החסידים ומדבר איתם והיו נדבקים אליו ושואלים אותו שאלות. והרב יחזקאל אברמסקי שכבר היה זקן מופלג ועלה לארץ והתגורר בבית וגן והיה מתפלל עם הנץ החמה, ולאחר מכן היה מסתובב בשכונה עם מלווה, והיה נכנס לאמשינוב כי היה שם הרבה מניינים, וישב וענה אמנים וברכו וכו'. והיה נהנה לשבת שם ולהיות בתוך המניינים. ובשעה תשע וחצי בבוקר הוא רואה את ר' מאיר'ל עם פאות רטובות שעכשיו יצא מהמקווה. ושאל אותו: "וכי לא התפללתם עד עכשיו?" שאל אותו האדמו"ר בחזרה: "וכי אתם כן התפללתם?" ענה ר' חזקאל: "התפללתי בנץ" אמר האדמו"ר: "גם אתה לא התפללת עדיין. כן קראת את המילים... אבל לא התפללת" כלומר: יש אנשים שלא מבינים את העניין של הכנה לתפילה. של לימוד חסידות קודם התפילה. והעיקר עשו V וסיימו עם התפילה... (לא שחלילה שלא צריך להתפלל בזמן)

***** תראו מה זה מבט והסתכלות של חסיד: מספר המשפיע הרה"ח ר' יסף יצחק (יוסק'ע) פרידמן שליט"א פעם הגיע מישוהו ל700 בניו יורק ושאל מתי מתפללים? ענה לו אחד החסידים שמתפללים בשעה עשר. עבר שם בדיוק החזור הנודע הרה"ח ר' יואל כהן זצ"ל ואמר: "לא מתפללים כאן בעשר. כאן מתפללים מתי שהרבי יוצא לתפילה! וכל יום הרבי מגיע בשעה עשר לתפילה!" והרחיב הרב פרידמן לדבר על כך רבות בהתוועדות, שזה מבט אחר על החיים ועל רבי. אי אפשר לשלוח משפט כזה בלי שחיים את זה באמת. אני אפילו אחרי חבית משקה לא הייתי מגיע לומר משפט כזה. זה הסתכלות אחרת על הרבי וההתקשרות אליו.

***** בהתוועדות של הרבי הריי"צ (האדמו"ר הקודם של חב"ד) בערב השואה האיזמה בריגא שבלטביה הגיעו להתוועדות שני החסידים הגדולים הרב יהודה עבער הי"ד והרב יחזקאל (חאטש'ע) פייגין הי"ד. והם היו חלשים ועם דלקת ריאות חריפה. ובקושי חיו. והרבי הריי"צ מוזג להם כוס גדולה של משקה 96! אחוז אלכוהול. ואומר להם לשתות! והם שלא ידעו איך ישרדו בחיים אחרי כזו כוס במצב הבריאותי שלהם? שאלו את הרבי איך אפשר בכלל? ענה להם הרבי: "אם חיים עם י-ה-ו-ה. אז אפשר לעשות גם דברים שהם מעל הטבע! והם המשיכו לשאול: "הרי אנו לא חיים כך... ומי אמר מה יקרה לנו?" אמר להם הרבי: "גם אני בצעירותי נתבקשתי ע"י אבי הרבי הרש"ב לעשות מעשה נועז מאוד מעל הטבע ממש. ושאלתי את אבא כמוכם. והוא ענה לי כנ"ל, ושאלתי אותו כנ"ל. ואמר לי: "אם לא יכולים אז מספיק להיות קשורים למי שחי י-ה-ו-ה" כמה חשובה ההתקשרות לרבי.

בדיוק כשגמרתי לכתוב סיפור זה למדתי במלבי"ם בספר איוב פרק א' פסוק י"ב: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל הַשָּׁטָן הֲנֵה כָּל אֲשֶׁר לֹא בְיָדְךָ רַק אֱלֹהֵי אֵל תִּשְׁלַח יָדְךָ וַיֵּצֵא הַשָּׁטָן מֵעַם פְּנֵי יְהוָה. "כי ההפסד וההעדר לא יצא מה מצד שהוא מהווה וממציא ומקיים הנמצאים. רק מצד שאינו מהווה. מצד שסר כח ה' מהמקום ההוא. שע"ז ימצא ההעדר מקום לחול".

תענוג מענייני דיומא:

איש בער לא ידע וקסיל לא יבין את זאת: {ח} בַּפְּרָח רִשְׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב וַיִּצְיָצוּ כָּל פְּעֻלֵי אָנָן לְהַשְׁמָדָם עַד־: {ט} וְאִתָּה מְרוֹם לְעֵלְם יְהוָה: {י} פִּי הִגָּה אִיבֶיךָ יְהוָה פִּי הִגָּה אִיבֶיךָ יֹאבֶדוּ יִתְפָּרְדּוּ כָּל פְּעֻלֵי אָנָן (תהלים צב)

מי האמין מי חשב על מה שקורה כאן? גאולה ממש! צבא ענק ומאיים שהיווה את הגורם המאיים ביותר על ישראל, עם מימון ותחזוקה מלאה של איראן ורוסיה ציר הרשע הנאציים והאנטישמים. וכולו מושמד במבצע מוצלח במשך יותר משבוע התקיפות בסוריה נמשכות. השבוע היו שם דיווחים יוצאי דופן - על פטריות אש ענקיות, שריפות, ועל פיצוץ של מחסני נשק גדולים, שלפי אחד הדיווחים הביא אפילו לרעידת אדמה קלה בעוצמה של 3 ריכטר! הותקפו גם מערכות מכ"ם, מערכות הגנה אווירית, ואתרים צבאיים באזור החוף הסורי. ומטוסי קרב שהושמדו באחד בשדה התעופה אל-מאזה (דמשק). חיזבאללה ממשיך מדי פעם להפר את ההסכם, ועד כה חוסלו בשל כך 40 מחבלים. וגם בלחימה בצפון הרצועה (חוסלו שם עשרות מחבלים בפשיטה גדולה), וגם ברפיח. צריך לומר מזמור ק' להודאה על הנסים העצומים - וביניהם הנס המדהים של התפוררות והיעלמות הצבא הסורי, שנמחק לחלוטין, בלי

שום סכנה לחיילינו - נס מדהים, שמזכיר לנו את הנס האדיר של הימחקות צבאו האדיר של סנחריב - שעשה מצור על ירושלים - וכל חייליו לא קמו משנתם... ביחד עם נתינת צדקה - "גדולה צדקה שמקרכת את הגאולה".

נשיא ארה"ב הנבחר טראמפ, בהתבטאות חריגה היום: "יש אור שמאיר על העולם, אנחנו מנסים להחזיר את החטופים ולהביא לסיום המלחמה באוקראינה. מאז הבחירות אני עובד כדי ליישב את מה שקורה בעולם" טראמפ גם איים בחריפות, שוב, על החמאס, במידה ולא ישוחררו החטופים. בנוגע לאיראן, טראמפ נשאל האם יתקוף אותה - וסירב לענות. בימים האחרונים דווח שהצוות של טראמפ אכן שוקל תקיפה על איראן.

בלבנון מעכלים יותר ויותר את מחיר המלחמה מול ישראל. אחד השייחים מתומכי חיזבאללה, אמר: "מה נותר מחיזבאללה שהאויב עוד לא הישג? מה נשאר לאויב עוד לעשות? הם חיסלו את הדרג הבכיר, ואת הדרג השני, השלישי, והרביעי... השמידו את דרום לבנון לגמרי... ובנוסף נאסר על חיזבאללה גם להשתמש בנשק... " גם האויב הנאצי ערבו-אנטישמי בעצמו מכיר באמת - הוא הובס. בחסדי ונסי ה' הגלויים. כל הנהגת חיזבאללה הבכירה חוסלה, גם כל מחליפיה חוסלו... כל הנהגת כח רדואן - חוסלה גם היא. כל מפקדי היחידות הגדולות - חוסלו. וזה בנוסף לאובדן של כל מערך טילי השיוט, אובדן מערך הנ"מ, חיסול של 80 אחוז מהרקטות, ואיבוד של הנכס האסטרטגי - מערך המנהרות שנחפר במשך 20 שנה בדרום לבנון. נסים ונפלאות! "הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו" !

לאחר שנפלה הממשלה בצרפת, נפלה גם הממשלה של גרמניה! הפרלמנט הגרמני אישר את הדחתו של קנצלר גרמניה - והיא תיכנס לתוקף בעוד כחודשיים. נזכיר שבנוסף לצרפת, וגרמניה, בשבוע שעבר הודח גם נשיא דרום קוריא. ובסוריה - נפל משטר אסד. בזוהר הקדוש מובא במפורש שנפילת ממשלת

אומות העולם - היא סימן ברור לגאולה! מאת: אבישי אפרגן, ראש ישיבת 'רחבי תמימים' תל אביב, פרשן לעניני צבא ובטחון

ולכאורה לאחר כל החדשות המשמחות האלו היו צריכים כאן לרקוד ברחובות ולהתקרב לה' ולראות שאנחנו חיים כאן במזרח התיכון המקום הכי מסובך בעולם ומסוכן בטחונות, חיים כאן בניסי ניסים. אבל מה אפשר לעשות שכוחות האנרכיזם הבולשביקי ממשיכי דרכם של המתיוונים הנלוזים ורוקדי ה"מה יפית" לעיני הגויים והאנטישמים... עושים הכל בתקשורת התעמולה והתרעלה והתבהלה שלהם בהנדסת תודעה פרוגרסיבית ובשקרים ללא הרף ומחלישים את כח האמונה והניסים בעיני המסכנים שעדיים צופים ומאמינים בהם... וזורעים כל היום אימה ושקרים על החיים ה"שחורים" כאן בארץ... הם לא מספרים את הניסים העצומים. ומי שצופה בהם יוצא מדוכא ועצוב מיום ליום, ורוצה למאוס בחיים. ואין לו חשק להסתכל על חרדי ודתי... הוא מרגיש שהדת היהודית היא זו שמקשה כאן את החיים. אבל יוצא עם אהבה וסימפטיה למחבלים ולרוצחים מהחמאס ושאר פלגי הנאצים ביהודה ושומרון. ורק קומץ יהודים משיחיים הם אלו שהורסים את השלום העולמי... בו בזמן שהשמאל האנרכיסטי הוא המשיחי הגדול ביותר! הוא זה שמאמין בעיניים עצומות (או במודע... אבל במימון של ארגונים ומדינות אנטישמיות... כדי להרוס את

המדינה מבפנים...) לכל מיני "פרטנרים" ... אצל הערבים... הוא זה שלא מוכן לראות את המציאות הרצחנית המשתוללת סביבנו. הוא זה שמוכר יום ולילה בהנדסת תודעה שיש כאן "שותפים לשלום" ... בזמן שצה"ל מעדכן - שעד היום נעצרו באיו"ש 6000 מחבלים, מתוכם 2350 שייכים לחמאס! וראינו בשבוע האחרון איך כוחותיו של הנאצי מכחיש השואה המחבל אבו אדולף מאזן לא שולטים ולא יכולים לשלוט בשום עיר ומחנה פליטים ביהודה ושומרון. וכל הציבור שם מזדהה עם החמאס הנאצי-רצחני. וכך גם לפני פשע הגירוש מגוש קטיף. המון מומחים הזהירו שהציבור בעזה יראה את זה כניצחון של החמאס והוא ישלוט שם. אבל המשיחיים ממחנה ה"שלום"... האמינו באותו מכחיש שואה המחבל אבו אדולף מאזן... וקיבלנו לצערינו מה שקיבלנו. אבל הם לא יודו על האמת וככלב השב על קיאו הם ממשיכים להרוס את המדינה מבפנים... עם כל כוחות זרוע התמנון שלהם, תקשורת מהנדסת תודעה, מערכת משפט דיקטטורית ופריווילגית... תראו כמה הבג"צ הזה יושב וכל הזמן רק מקבל עתירות של ערבים מיהודה ושומרון נגד יהודים ונגד התרחבות היישוב היהודי: בג"ץ הורה להרוס את עיינות ענר בגוש טלמונים. בעקבות עתירה שהוגשה על ידי תושבים ערבים מהכפר ראס כרכר, בסיוע ארגון השמאל 'יש דין', קבע בג"ץ כי יש להרוס את עיינות ענר הסמוכות ליישוב נריה שבבנימין. לפי פסיקת בג"ץ, המדינה נדרשת להרוס את שבע הבריכות שנבנו במקום, וכן את פינות הישיבה שהוקמו לזכר שלושת הנערים ולוחמים בני היישוב שנפלו במלחמה הנוכחית. החלטה זו מעוררת ביקורת חריפה, כאשר נטען כי בג"ץ נוקט בגישה מוטה ומעניק חשיבות גבוהה לעתירות המוגשות מצד ארגונים המתנגדים לפעילות ההתיישבותית, בעוד שמהלכים הקשורים לביטחון ולזיכרון הנופלים נתקלים בהתנגדות משפטית עזה. לא יאומן! עתירה כזו אפילו לא נדחית על הסף... מי עוד מצפה מהם?.....

והנה עוד הודעה שנתפרסמה: חגית מאק קלמנוביץ', שופטת ביהמ"ש המחוזי בירושלים (במחלקה הפלילית). באוקטובר 2016, עמד מולה מחבל שהורשע בטרור, ולאחר שהורשע, ביקש ממנה עיכוב ביצוע לגזר הדין. כלומר - לא ללכת לכלא מיד לאחר הדיון, אלא לקבל מספר ימים להתארגנות. המדינה התנגדה: מדובר במחבל אלים שעשה פעולות טרור ויש לעצור אותו מיד. קלמנוביץ' לא התרשמה ושחררה את האיש לביתו, כדאי שיתארגן. והוא אכן התארגן: בו ביום לקח נשק ועשה פיגוע בגבעת התחמושת, שם רצח אזרחית ושומר.

ביקורת רבתי הופנתה כלפי חגית. יהודה גליק, ח"כ לשעבר שאותו הרחיקה מהר הבית, הזכיר לה שכשהוא ביקש עיכוב ביצוע היא לא נתנה לו. ובכן, לאחר שהמחבל שהגית שלנו שחררה רצח שניים, היא הגיבה לביקורת הציבורית שנאמרה עליה. מה הייתה תגובתה? שתו כוס מים לפני שאתם קוראים (ומשתפים) את זה: "דברים שעמדו אתמול ברומו של עולם יהפכו בעוד ימים אחדים לשלג דאשקד". ובמילותיהם של בני-תמותה שכמותנו: "אל דאגה, מחרתיים כבר ישכחו לי את זה". יש לי תחושה שיש לפחות 2 משפחות במדינה הזו, שלעולם לא ישכחו לה את החרפה הזו. ולקינוח... תקראו עוד הודעה הזויה מהשבוע. מבית מדרשם של הצבועים

האנרכיסטים ה"נאורים"... השופטת רות רונן מבית המשפט העליון ביקרה השבוע במפתיע בכלא עופר שם מוחזקים בין היתר מחבלים שנתפסו במהלך המלחמה ברצועת עזה. השופטת הגיעה לבית הסוהר הביטחוני ללא הודעה מראש במטרה לבחון את תנאי המחבלים. השופטת הגיעה השבוע לבית הכלא וביקשה להיכנס למתחם בו מוחזקים מחבלי חמאס שנעצרו על ידי צה"ל במהלך המלחמה בעזה, כך על פי הדיווח של שלי טפירו בכאן 11. השופטת בחנה את תנאי מעצרם של המחבלים ובדקה האם הם מקבלים בגדי חורף מחממים מספיק. כמו כן ביקשה לספור את מספר גילויי נייר הטואלט שמסופק לאסירים ולבחון האם הם מקבלים דפים ועטים על מנת שיוכלו להיערך לדיונים בבית המשפט.

הביקור מתקיים על רקע עתירות שהגישו המחבלים לבית המשפט שדן בהן ללא בוש. על פי הדיווח הביקור נועד להעביר מסר לשב"ס שלא לנהוג כפי הוראות השר לביטחון לאומי איתמר בן גביר שהורה להחמיר את תנאי הכליאה של המחבלים המתועבים.

הבנתם את ההזייה? אם יש להם עטים ודפים להגיש עתירות... כי החטופים בעזה כבר גמרו לכתוב על דפים את העתירות שלהם... ועכשיו יש לבג"צ זמן למחבלים... בית משפט שחי על חשבון הציבור במליונים ועובד בשביל....

חג הגאולה י"ט-כ' כסלו:

בעומדנו בחג הגאולה י"ט כסלו של רבי שניאור זלמן בעל התניא, שהוא גם יום הילולת מורו ורבו הרב המגיד ממעזריטש, מתאים להביא כאן, מכתב נדיר ומיוחד במינו שאותו כתב הרב המגיד ממעזריטש, שמגלה לנו מקצת ממעלתו של רבי שניאור זלמן. המכתב נמצא בספר הידוע "גנזי נסתרות", וכאמור הוא נכתב על ידי הרב המגיד ממעזריטש (ממשיך דרכו וממלא מקומו של הבעל שם טוב, ומורו ורבו של בעל התניא).

הרב המגיד כתב את המכתב המופלא לבנו - הרב הקדוש רבי אברהם "המלאך", והוא מובא לפניכם להלן [רק בפתחת ראשי תיבות, הוספת כמה סימני פיסוק, ובסוגריים המרובעות ביאור קצר]: " לבני יקירי, משוש לבי הקדוש... אברהמוני יחיה נצח, תודה לה' יתברך, בקו הבריאות. בני מחמדי אם כי קשה עלי כעת מלאכת הכתיבה אבל בל אוכל ליתן מעצור ברוחי מהודיע אותך. וזה אתמול בלילה אחר חצות, נגלה אלי כבוד קדושת מורי ורבי האלקי הבעל שם טוב נבג"מ, ואמר לי בזה הלשון: תדע בני בערוניא [ביאור: זהו כינוי חיבה של רבי הבעל של טוב, לתלמידו המיוחד וממלא מקומו הרב המגיד ממעזריטש, ששמו הפרטי דוב-בער], שבכרמך אשר נטעת, יש גפן אחד אשר זה מאות שנים לא נטעו גפן כזה בין ישראל [ביאור: ה'כרם' של הרב המגיד הינו בפשטות קבוצת התלמידים הקדושים אותם טיפה - 120 צדיקים בסך הכל כידוע, ביניהם גדולי עולם מפורסמים, וצדיקי עליון קדושים כידוע ומפורסם], והוא עודינו צעיר לימים, וזכה לגילוי אליהו ז"ל, ב' פעמים, לא בחלום, רק במראה פנים אל פנים, על כן תדע את אשר לפניך, איך להתנהג איתו עמו ודי למבין. וממשיך הרב המגיד, ומספר לבנו: ונרתעת, ושאלתי - מה שמו? ואמר לי: 'שמו

שניאור זלמן' [דהיינו שהבעל שם טוב עונה לשאלת הרב המגיד, ואומר לו ששם התלמיד המיוחד, הוא שניאור זלמן - בעל התניא, שהיה אז צעיר תלמידי המגיד, בן 27 בלבד!].

ומוסיף הרב המגיד ומתאר את תגובתו לדברי הבעל שם טוב: ונחרדתי, מב' טעמים: א. מפני מה העלים ממני תלמידי הקדוש מר זלמונא [כינוי חיבה] נרו יאיר, הדבר? וב. שקודם 40 שנה לא זכה לזה שום בר נש, זולת ד' ה' אנשים אלקיים. [ביאור: הרב המגיד נחרד משתי סיבות - מדוע לא גילה לו בעל התניא את העובדה שהוא זכה לגילוי אליהו בגיל צעיר כל כך, פעמיים, באופן של פנים אל פנים. והסיבה השניה היא משום, שגילוי כזה הוא מאוד מיוחד, ומכל הצדיקים של עם ישראל, זכו לגילוי אליהו בגיל צעיר פנים אל פנים, רק 4-5 צדיקים מיוחדים בלבד !!!]. ומסיים הרב המגיד את מכתבו המדהים לבנו הקדוש: "ואחר כך נעלם רבי הקדוש נבג"מ מעיני. אשר על כן, בני מחמדי, אני אומר - אשרי חלקי ואשרי חלקך, אשר בחרתיו לאח לך, [ביאור: כידוע שהרב המגיד ביקש מבעל התניא ומבנו שיהיו חברותא ביחד] ודי למבין. ראוי שתתנהג בו כבוד גדול, ומעתה כל אשר יאמר לך תעשה, ולא תהרהר אחריו ח"ו. [דהיינו שלאחר שנתגלתה לרב המגיד מדריגתו המופלאה של בעל התניא, הרב המגיד מורה לבנו, רבי אברהם המלאך, שישמע לכל דברי בעל התניא, ושפילו לא יהרהר אחריו ח"ו !!!]. ולמען השם בל תגלה אותו, רק נדע אנחנו מזה, ודי למבין [ביאור: הרב המגיד מורה לבנו לשמור זאת בסוד, מתוך הבנה שעדיין לא הגיע זמנו של אדמו"ר הזקן להתגלות באופן מלא]. ... רק חיים ושלום, וכל טוב. איך הכותב בגילה, ורעדה ושמחה. דובער בן מורנו הרב ורבנו אברהם. עד כאן מתוך הספר הידוע "גנזי נסתרות" (חלק אור נערב, עמ' ג').

תענוג לענות:

שאלה: צריך להבין למה נקראת ארץ ישראל בכל התורה "ארץ כנען". והרי חם הוא אבי כנען, ומה הוא היחוס והשבח ארץ ישראל בזה (וגם להבין מה שנאמר: "כנען בידו מאזני מרמה"). גם מה שכתוב: "ולא יהיה כנעני עוד בבית ה' צבאות ביום ההוא".

תשובה: עיין ספר 'תורה אור' לאדמו"ר הזקן בעל התניא והשולחן ערוך, פרשת וישב. ד"ה: "וישב יעקב".

שאלה: וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען. צריך להבין ענין זה, גם כפל לשון ארץ מגורי אביו ארץ כנען. ?

תשובה: עיין ספר 'תורה אור' לאדמו"ר הזקן בעל התניא והשולחן ערוך, פרשת וישב. ד"ה: "וישב יעקב".

שאלה: מה כל החידוש של תורת החסידות?

תשובה: כל העניין של החסידות באה להכניס לאדם שיפעל עפ"י שכל אלוקי במקום שכל אנושי. והרבי מליובאוויטש מסביר שלכן י"ט כסליו חל בסמוך לחנוכה. כי זה היה גם כל המטרה של היוונים. להוציא מעם ישראל את האמונה והמחשבה בשכל אלוקי, שלא יצאו מהמגבלה שהכל עפ"י השכל. ולא יחשבו למעלה מהשכל, בשכל אלוקי ובאמונה. חב"ד מנסים לעשות שגם השכל יבין את האמונה. אבל הנקודה

זה אמונה. ואם זה יהיה רק שכל זה ההיפך מקדושה. זה יונים. ואם זה למעלה מהשכל יכולים להגיע לביטחון. כי יש משהו למעלה מהשכל לגמרי. והנקודה הזו היא היינו הך עם ביטחון.

שאלה: מהו סיבת שנאת השבטים ליוסף על חלומותיו כו' ?

תשובה: עיין ספר 'תורה אור' לאדמו"ר הזקן בעל התניא והשולחן ערוך, פרשת וישב. ד"ה: "ביאור עניין ותשתחווין לאלומתי"

שאלה: אנו הורים לא כל כך שומרי מצוות. אבל לא מחללים שבת. בנינו הגדול חזר בתשובה והוא לומד בישיבה בירושלים. הוא החליט להתנזר מכל דבר שהיה קשור אליו בעבר. וכל מה שאנו מנסים להציע לו שיבוא איתנו לנסיעות וכ"ו הוא תמיד חוזר על אותו משפט: "זה שקר" הכל אצלו "שקר" חוץ מהתורה ומה שהוא התחיל להכיר לאחרונה. השאלה איך אנו צריכים להתנהג איתו שיפסיק עם המילים האלו. זה נראה לנו קיצוני מידי ?

תשובה: ברוך ה' שהוא עזב את חיי ההבל ומצא את האמת. הוא לא מתכוון עליכם באומרו "שקר". הוא מתכוון בזה לחיי ההבל שהוא הכיר עד עכשיו. ומי שראה את השקר הגדול ביותר שזה כל הבלי העולם, מיד כשמכיר באמת הוא לא יעזוב אותו לנצח. הרבי הרי"צ (הרבי הקודם) מליובאוויטש במאמר הידוע האחרון שלו "באתי לגני" מדבר הרבה על עניין ה"שקר" "קרש" "קשר". וכל העניין של השטות של העולם הזה. לעומת ה"שטות דקדושה". כדאי מאוד לעיין במאמר זה אותו לומדים לקראת יום ההילולא שלו י' שבט. ואת ההרחבות הרבות וההמשכים של המאמרים שאמר על זה הרבי מליובאוויטש במשך הרבה שנים. ממש מתוק מדבש.

ואדמו"ר הזקן בעל התניא והשו"ע אומר שהעוה"ז "רובו רע והרשעים גוברים בו" וזה כל הנסיון שהכל עטוף ונראה כאילו זה האמת... והופכים שקר לאמת ואמת לשקר, הופכים רע לטוב וטוב לרע, חושך לאור, מר למתוק. כמו שכל אחד בדיוק יודע בעצמו את ענייני העולם... ולכן הוא כבעל תשובה טרי, ועוד בעל תשובה של דור זה שחי ונולד בעולם החילוני המלא בכל ענייני העולם המערבי חומרי. והוא מאס בזה וגילה את התורה ואורה. והרמב"ם פוסק שכל הרוצה לשנות הרגל רע, צריך בתחילה לברוח לקצה השני עד הסוף ואח"כ לחזור לדרך האמצע. וכנראה גם בנכס עושה את זה כרגע. רק צריך שתראה שהוא לא יאמץ את דרך הקיצוניות כדרך חיים ולא ידבק לבעלי תשובה קיצוניים. שהנסיון והשנים הראו שלבסוף נופלים מזה לגמרי. ולכן צריך להיות בקשר עם רבני הישיבה. והעיקר לא להילחם איתו ולא ללכת נגדו כי אז זה לא יתקבל ויעורר רק התנגדות בשני הצדדים. וכדאי מאוד לעיין במאמרים הנ"ל וללמוד את כל הנושא בהרחבה.

שאלה: מה חידושה תורת החסידות שלא היה קודם ביהדות?

תשובה: אדמו"ר האמצעי (האדמו"ר השני בחסידות חב"ד) מסביר באריכות ובעומק את העניין. ונביא כאן בקצרה: מה היה חטא עץ הדעת? מה רע לאכול מעץ שכל האוכל ממנו יודע להבחין בין טוב לרע? להיפך את זה מלמדים כל אדם מאז

היותו... לדעת מה טוב ומה רע! ולמה זה חטא כל כך גדול? וכי רוצים שיחיו כאן ייצורים שלא מבחינים בין טוב לרע?

אלא שהנקודה היא שפשוט צריך להוסיף מילה אחת: 'לי'. 'טוב לי' 'רע לי' לפני החטא אדם היה "עושה האמת מפני שהוא אמת" כמו שהרמב"ם אומר. לא משנה מה זה נוגע לי... מה יש לי מזה... מה ייצא לי מזה... אלא אם כן ה' רוצה וגזר לעשות ולהתנהג? אז כך אני עושה!!! בלי שום נגיעות עצמיות. ולאחר החטא נכנס לאדם קליפת האישי... האגואיסטיות... מה טוב לי אני עושה... ומה רע לי אני לא עושה. ואת זה חידושה תורת החסידות בצורה עמוקה מאוד (כמובן מי שמתייגע ולומד חסידות שעות על גבי שעות לעומק. ומנסה ליישם את כל העניין... לא רק מי שלובש לבוש חסידי...) לעשות את הדברים כי כך ציווה ה'!!! עם חשק ובלי חשק. עם אינטרס אישי ובלי.

וכאן כדאי להביא מהמלבי"ם על הפסוק הראשון בספר איוב: אִישׁ הָיָה בְּאֶרֶץ עֹזַי אִיּוֹב שְׁמוֹ וְהָיָה הָאִישׁ הַהוּא תָם וְיָשָׁר וִירָא אֱלֹהִים וְסָר מִרָע. על גדר התואר "תם": "אבל גדר התם הוא שעושה מעשיו בתמימות בלא שום השקפה על טובת עצמו. והוא העומד תמיד חזק כצור ולא יתמוטט בשום פעם". וזה התורה מעידה על יעקב אבינו: "וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֲהָלִים" ועוד מצווה התורה על כל יהודי: "תמים תהיה עם ה' אלוקיך" שנזכה.

וכמו שמרבה להסביר המשפיע הגדול הרה"ח ר' חיים שלום דייטש שליט"א: השאלה היא מה הבסיס? האם אתה רוצה להיות יהודי טוב כי זה משתלם... כי זה מביא הצלחה... כי להקשיב לה' זה משתלם ומתורגם לחיים טובים ושמירה וכ"ו בעולם הזה. ושכר... ולכן אתה מקשיב לה'. או שאתה רוצה לעשות את מה שה' אמר, ולכן אתה שומר את כל התורה והמצווה. זה כמו בחיי נישואין. האם אתה רוצה להיות בעל טוב כדי שאשתך תרגיש טוב. אז זה בסיס טוב. או שאתה רוצה להיות בעל טוב ואז אשתך תרגיש טוב... הבסיס הוא אגואיסטי... אגואיסט עדין... אבל אגואיסט... הנמשל הוא: האם אני דואג להקב"ה ולכן אני צריך להיות טוב. או שאני דואג לעצמי ולכן אני מקשיב לקב"ה... זה הבדל שמים וארץ. מהקצה אל הקצה. ויש בזה בלי סוף נפק"מ... אבל העיקר הוא מה הבסיס?... אתה לא תהיה יהודי חסידי, או יהודי מושלם... אבל אתה עושה מה שצריך. אתה נופל וקם מיד בחזרה וכך בכל פעם לא מתייאש ולא עוזב את ה'. את זה אין לאנשים בראש... לעשות צמיד מה שצריך לא משנה התואר הרשמי... האם אתה רוצה להיות "עובד ה'" או "לעבוד את ה'???..."

תענוג לחיך:

**** שני עמי-הארצות, "למדנים" התוכחה. זה אמר: פורים דינו כ"בבט"ח (בבט"ח - סימן לימים שגומרים בהם את ההלל בתפוצות הגולה; ב, ימים ראשונים של פסח, ב, ימים ראשונים של שבועות, ט, ימים של סוכות, ח, ימים של חנוכה. וגומרים בו את ה"הלל"). וזה אמר: לא כי, פורים דינו כראש-חודש, ואין גומרים בו את ה"הלל". היה שם, "למדן" שלישי, ליגלג עליהם ואמר: פורים אתם שניכם! אפילו דבר פשוט כזה אי אתם יודעים. פורים שחל להיות בראש-חודש, דינו כראש-חודש, ואין גומרים בו את ה"הלל"; פורים שחל להיות בחנוכה, דינו כחנוכה, וגומרים בו את ה"הלל"...

תענוג לילדים בפרשה

יעקב אבינו דואג לבניו שיצאו לרעות בשכם וטרם חזרו ומבקש מיוסף לחפש אותם ולראות מה שלומם. כמוכן, יוסף מוכן ומזמן לעשות שליחות זו בשמחה ובטוב לבב, מתוך כבוד אב ומתוך אהבת ישראל - אהבת אחיו, במיחד שזוהי הזדמנות עבורו לפגוש את אחיו ולפיס אותם. יוסף רק בן שבע עשרה שנה יוצא לדרך שאינו מכיר כדי לחפש את אחיו ששונאים אותו. הוא מגיע לשדה רחוק מישוב של אנשים ותועה בדרך. בודאי הוא מרגיש מצוקה וכדידות כשאינו מוצא נפש חיה לעזר לו, אולם לפתע בהשגחה פרטית מיחדת מגיע לעזרתו מלאך.

"וימצאהו איש" הוא המלאך גבריאל. המלאך פונה אל יוסף ושואל אותו: מה תבקש? ... מה מטריד אותך? ... יוסף עונה: את אחי אנכי מבקש, הגידה נא לי איפה הם רועים? ... רק דבר אחד מענין את יוסף, שלומם של אחיו וקרבתם אליו. האחים עצמם מקנאים בו על חלומותיו ועל יחסו המיוחד של יעקב אליו ולכן שונאים אותו. והמלאך מזהיר אותו: "נסעו מזה, כי שמעתי אומרים נלכה דתנינה" - אחיך הסיעו עצמם מן האחוה, ומחפשים דרך להפטר ממך.

אולם יוסף דבק במטרה ואינו שות לב לאזהרות המלאך ולסכנה שבדבר. הוא רוצה את אחיו שהם עצמו וכשרו - הוא חפץ באהבה ואחוה שלהם, והולך לדותן בתקוה למצא אותם, לפייס אותם ולהשלים עמם.

סוף סוף יוסף מוצא את אחיו אולם הם אינם מתיחסים אליו כאחים אלא כרחוקים וכאויבים - "ויראו אותו מרחוק ובטרם יקרב אליהם ויתנכלו אותו להמיתו". הם זורקים אותו לבור מלא נחשים ועקרבים שמשם אין הוא יכול לצאת חי. בכל זאת, מצפונם של האחים אינו שקט והנה ארחת ישמעאלים עוברת במקום, ואז פונה יהודה לאחיו ואומר: "מה בצע כי נהרג את אחינו... לכו ונמכרנו לישמעאלים".

האחים מוציאים את יוסף מהבור והוא נמכר לישמעאלים ומאז אין הם רואים אותו. אחים בטבעם אוהבים זה את זה, אולם כאשר האהבה נעלמת בתוך רגש הקנאה, צריך עבודה קשה כדי לזכך ולטהר את הנפש עד שתתגלה האהבה הטבעית המסתתרת. אחי יוסף זכו לגלות את אהבתם ליוסף רק אחרי שנים רבות של עמל ויסורים. עשרים ושתיים שנה חולפות ורק אז רואים שנוי גדול אצל האחים, הם נזכרים במה שעשו ליוסף אחיהם ומודים: "אבל אשמים אנחנו על אחינו, אשר ראינו צרת נפשו בהתחננו אלינו ולא שמענו..."

עכשו שיעקב אוהב את בנימין באפן מיחד וכאלו ספור יוסף חוזר על עצמו, יהודה מגלה מסירות נפש לבנימין ואומר ליוסף: "כי איך אעלה אל אבי והנער איננו אתי, פן אראה ברע אשר ימצא את אבי!" רק אחרי עשרים ושתיים שנה יוסף מקבל את אחיו אשר בקש. הוא מתגלה אליהם ואומר: "אני יוסף אחיכם אשר מכרתם אותי מצרימה". עכשו הם גם מוכנים להתקרב אליו - "ויאמר יוסף אל אחיו: גשו נא אלי ויגשו".

ספור יוסף ואחיו הוא ספור נפלא שמתרקם בהשגחה עליונה גלויה. החל מהמלאך שהקדוש ברוך הוא זמן ליוסף כדי לסייע לו למצא את אחיו, ועד ירידת יעקב ואחיו למצרים כדי לקיים את גזרת ברית בין הבתרים - "ידע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם... הקדוש ברוך הוא יוצר מצב של רעב בארץ ואחיו יוסף נאלצים לרדת למצרים לשבר אכל. יוסף מבין שכל סדר ההתרחשויות מתאים לכונה העליונה, והוא מבקש מאחיו: "ועתה אל תעצבו ואל יחר בעיניכם כי מכרתם אותי הנה... לא אתם שלחתם אותי הנה כי האלקים..." "למחיה שלחני אלקים לפניכם!"... "אל תיראו" ... יוסף מסביר לאחיו "אני יוסף אחיכם", ששלעולם אני אוהב אתכם ואין מה לפחד ממני, ועכשו שנפגשנו יום שמחה הוא לנו. וינחם אותם וידבר על לבם".

כל ספור בתורה הוא הוראה בעבודת השם. צריך להבין שאחים לעולם נשארים אחים וכל ישראל אחים הם. צריך לאהב כל יהודי כי הוא אחינו ממשי. ואפלו ובמיחד מי שלא נהג עמנו כשורה, אסור להתנקם בו ולא לכעס עליו, אלא דוקא להתנהג עמו בחבה יתרה ולהשיב לו טובה כדי לעורר את אהבתו אלינו; כי אם נותנים לאדם אהבה הוא מחזיר אהבה, "כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם" (משלי כז יט).

כמו שמסביר אדמו"ר הזקן בספר התניא (סוף פרק יב). אדם חייב להעביר על מדותיו, והתורה מבטיחה שכל מי שמעביר על מדותיו, סולחים לו על כל עוונותיו. ובאמת כל מה שקורה הוא משמים, רק שהקדוש ברוך הוא מנסה אותנו. ואין רע יורד מלמעלה... הכל לטובה!... הכל טוב בתכלית!... הנסיון הוא כדי שנעמד בנסיון, ונהפך את החבר שלנו לחבר טוב יותר, כשהחבר יראה שאין אנו מתפעלים ממה שעשה לנו ואנו מוסיפים לאהב אותו אפלו יותר, אז החבר יתבייש להציק לנו וגם הוא יתחיל לגלות אהבתו אלינו. אז הבה, ילדים יקרים, נזכר תמיד את ספור יוסף עם אחיו ונלמד לאהב את אחינו בני ישראל. ובזכות זה גם הקדוש ברוך הוא יגלה את אהבתו אלינו, ויגאל אותנו וגאלה אמתית ושלמה מיד ממשי. מאת שולמית שמידע